

JÄMTLANDS
BOTANISKA
SÄLLSKAP

Översiktlig inventering av kärlväxtfloran inom delar av tidigare I5 övningsområde i Östersund

14/9 2006

Lars-Åke Bäckström

Översiktlig inventering av kärlväxtfloran inom delar av tidigare I5 övningsområde

Inledning

På uppdrag av Krister Frykberg, Plan- och Byggavdelningen, Samhällsbyggnad, Östersunds kommun har Jämtlands Botaniska Sällskap genomfört en översiktlig inventering av kärlväxtfloran inom tre delar av I5 övningsområde. Dessa tre områden är föremål för planarbete inför eventuell exploatering sedan regementet har lagts ner. Undersökningsområdet ligger inom Östersunds församling och kommun i Jämtlands län.

Inventeringen genomfördes av Lars-Åke Bäckström, Staffan Åström, Elsa Axelsson och Aina Mesch under juli och augusti 2006.

Sammanfattning

Jämtlands Botaniska Sällskap har genomfört en översiktlig inventering av kärlväxtfloran inom tre delar av I5 övningsområde.

Större delen av undersökningsområdet utgörs av skogsmark. Öppna fält och kraftigt störd mark ingår också. Floran i de tre inventerade områdena är artrik och frodig. Många arter indikerar god tillgång på kalk och näring. Påverkan från mänskliga aktiviteter är påtagliga. Spår av militär verksamhet i form av vägar, stigar, körspår, diken och grävda värn finns överallt. Spår från tiden före militären i form av igenväxande åkermark är ännu synliga. Trädgårdsflyktningar påminner om närheten till staden liksom flera stigar/ leder som nyttjas för friluftsliv och idrottsändamål.

Skogsmark har dikats, gallrats och röjts. Den öppna talldominerade skogstyp som framförallt utmärker delen närmast norr om kasernområdet är resultat av markens beskaffenhet samt återkommande skötselåtgärder som har gynnat tallen.

Fynd har gjorts av de båda rödlistade arterna kalkbräken (VU, sårbar) och fältgentiana (VU, sårbar). Dessutom har 10 fridlysta¹ arter noterats. De är Orkidéerna jungfru Marie nycklar, skogsnycklar, brudsporre, grönkulla, tvåblad och korallrot samt skogsrör, blåsippan, gullviva och lummerväxter (här revlumner). Två av dessa arter finns med i bilagan till Artskyddsförordningen², det är skogsrör och lummerväxter.

Inventerade områden

De tre inventerade områdena är markerade som område A, B respektive C enligt skiss på bilaga 1. Varje delområde är indelat i mindre delar efter naturtyp eller andra avgränsningar i terrängen.

Område A

Öster om Trondheimsvägen, mellan infartsvägen från cirkulationsplatsen vid Berners och norrut till i höjd med vägens viadukt över inlandsbanan. Terrängen sluttar mot Storsjön i väster. Närmast Trondheimsvägen norr om infartsvägen är marken öppen, "Pampas", med en trädråd mot vägen (del A2). Norrut tilltar igenväxningen (del A3) för att längst norrut (del A5 och A7) vara kraftig. Hela denna remsa var uppodlad redan innan regementet anlades, en tolkning av generalstabskarta från tiden runt förra sekelskiftet (se utdrag på bilaga 2).

Öster om den tidigare odlade delen finns skog där tall dominerar (del A4 och A8). Tallen har bevarats när skogen har gallrats och röjts. Flera stråk med ytligt markvatten ger en frodig, artrik fältflora.

Närmast kasernområdet är skogen gles, en glänta mitt för infartsvägen har inventerats separat (del A1).

Området delas av en bäck, "Pibäcken", som rinner från öster till väster genom övningsområdet. Den har berövats sitt naturliga lopp genom dikning och anläggning av en damm. Bäckens omgivande mark har brutits ut till ett eget avsnitt (del A6).

¹ Fridlysta växter förtecknas i bilagan till Naturvårdsverkets föreskrift om artskydd, NFS 1999:7

² Artskyddsförordningen, SFS 1998:179, senast ändrad genom SFS 2006:1017, som bygger på rådets direktiv92/43 EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (Habitatdirektivet)

Påverkan från den militära närvaron är uppenbar inom hela området med många vägar, stigar, körspår, grävda värn och diken samt spår av byggnader och anläggningar.

Störd mark, kallas på botanikerspråk för ruderat, finns i form av schaktade ytor i anslutning till vägar och där det tidigare har funnits byggnader samt en pistolskyttebana. På den stora utfyllnaden norr om f.d. miloverkstaden ligger en spåntäckt snöhög. Dessa ytor har inventerats separat, de markeras med ett R på skissen.

Område B

Nordost om f.d. miloverkstaden, direkt väster om väg 45 i höjd med Skidstadion (Lägden) och Lövlunda. Detta delområde går fram till delområde A mitt i övningsområdet.

Terrängen sluttar från väg 45 mot nordväst samt från en höjdrygg i västra delen mot sydost ner till en svacka i områdets mitt. Det avvattnas via en bäck och ett flertal diken mot väster (Pibäcken). Källvatten trycker på österifrån i flera stråk.

Ett stort område i söder (del B1) har delvis fyllts ut med fyllmassor i flera omgångar. Mellan utfyllnaderna finns stråk med rester av tidigare odlad mark och diken med källvatten. Det är en mosaik av växtmiljöer.

En mindre trekant tidigare sumpskog (del B2), ligger mellan två diken. Norr om detta har arbeten för bygge av fotbollsarenor påbörjats (del B3), här har hela ytskiktet schaktats bort under sommaren.

Vid sidan av arenabygget finns smala remsor med skog (del B4 och B6) samt hygge (del B5).

Mellan arenabygget och väg 45 finns nyligen gallrad/avverkad barrskog (del B7) Norrut finns rester av odlad mark vid ett torpställe som fanns innan regementet byggdes (del B8), en skogsremsa (del B9) samt del av ett hygge (del B10) Torpstället syns på generalstabskarta från tiden runt förra sekelskiftet, se utdrag på bilaga 2. Påverkan från den militära närvaron är uppenbar inom hela området med många vägar, stigar, körspår, grävda värn och diken.

Område C

Norr om område A i anslutning till de östligaste industritomterna i Lugnvik. Terrängen sluttar svagt mot väster respektive norr, en höjdrygg delar området.

Större delen är gles planterad tallungskog med rikligt inslag av lövsly. I den nordöstra delen (del C3) finns gläntor med ängskaraktär. Området genomkorsas av ett flertal grävda diken. En bäck, rätad och fördjupad, skär igenom området från öster till väster (del C1, C2). Enstaka äldre tallar och björkar finns kvarlämnade.

Även i detta område finns en hel del skyttevärn och grävda håll. Spår efter tunga fordon typ bandvagnar finns i alla delarna av området. I övrigt kan sägas att området är artrikt trots militärens påverkan, vilket sannolikt har sin orsak i en kalkrik berggrund och en källrik mark som bidrar till många fuktstråk. Skogsbeståndet är glest på grund av hård gallring av skogen, sannolikt för att öka framkomligheten.

Vägkanter erbjuder växtmiljöer av ängskaraktär.

Resultat

Alla områden har en sammansättning av florans som präglats av tiden som militärt övningsområde. Ett flertal vägar, stigar, körspår, grävda värn och diken genomkorsar terrängen. Ofta återkommande störningar har berett plats för många arter som normalt inte återfinns i fullt uppvuxen skog. Återkommande ingrepp gynnar örter och lövsly. Ett rörligt friluftsliv har också bidragit till att bevara den öppna karaktären.

Rester från ett tidigare odlingslandskap finns inom område A och B, med flera arter som förknippas med brukad mark. Igenväxningen tilltar varvid de ljuskrävande arterna minskar. Fortfarande finns små ytor kvar med ängsväxter.

Närheten till staden Östersund gör sig påmind genom växter som tagit steget ut från trädgårdarna. Buskar som återfinns ute på övningsområdet är t.ex. häckoxbär, blåtry, kvastspirea och rosor. Bland perenner kan nämnas bergklint, stjärnflocka, luktpion, akleja och rabarber.

Område A

A1

Glänta i den glesa tallskogen norr om Jägarvallen mitt för infartsvägen från Trondheimsvägen. Stigar och ett dike genomkorsar gläntan. Grävda värn vittnar om militär verksamhet. Gläntan innehåller många gräs och örter

som ger ett frodigt helhetsintryck, sammanlagt ingår många arter. En del av gläntan är kalkrik fuktäng med darrgräs, brudsporre (fridlyst), tätört, fjällskära, blekstarr, svartstarr och fågelstarr. Även i övrigt ingår många kalkgynnade arter. Kanelros, vildlin, blodrot kan nämnas. En stor grupp av liljekonvalj växer nära vägen.

A2

Del av det öppna fält som ligger norr om kasernområdet direkt öster om Trondheimsvägen. "Pampas" är ett tidigare namn på hela det öppna fältet. Fältet var åkermark innan militären tog över.

Fältets södra del används som parkering vid större evenemang på idrottsarenorna och Jamtli. En remsa med ungträd - främst tall, björk och gråal – växer upp närmast Trondheimsvägen och runt resterna av en träningsanläggning. Det står några äldre tallar och aspar ute på fältet. Grunda diken korsar fältet.

Del A2 hålls öppen genom återkommande slåtter. I år slogs ytan 8/7, det nedslagna gräset lämnades kvar på marken.

Växtligheten är till större delen präglad av brukningsformen, det nedslagna gräset kväver lägre örter och gödslar marken så att kraftigare örter och gräs gynnas. Daggkåpor, ängskavle, hundäxing, brudborste, hundkäx, älggräs, röllika m.fl. gynnas. Det finns mindre ytor med svag växtlighet där lägre örter, starrar och gräs växer, bl.a. återfinns kärringtand, späd ögontröst, ängsgentiana, prästkrage, vårbrodd, fågelstarr och brudsporre (fridlyst).

A3

En fortsättning norrut av fältet i A2. Denna del har tillåtits att växa igen lite mer, buskar börjar klättra in från kanterna. Grupper av lövträd växer sig höga i sällskap av nordisk stormhatt, midsommarblomster, hundkäx och andra höga örter. Diken korsar fältet med oregelbundna mellanrum.

Artrikedomen är tämligen hög i denna del. Fortfarande finns en hel del växter som tillhör det öppna landskapet kvar, bl.a. ängsgentiana, ängsskallra, liten blåklocka och rödkämpar. Växter från tidigare åkerbruk finns kvar, till exempel gulmåra, fyrkantig johannesört och åkervädd.

Gräsen är väl representerade där vi känner igen timotej, ängssvingel, ängskavle, ängsgröe och luddhavre som odlade.

A4

Gles tallskog som ansluter öster om de öppna fälten. Äldre tallar som har bevarats vid röjning och gallring. Hela skogen från Jägarvallen till Pibäcken ingår i avgränsningen. Likheterna överväger skillnaderna inom skogsområdet. I den norra delen är skogen lite tätare med inslag av andra trädslag, i den södra delen har bara tall tillåtits bli gamla. Här och var slår det upp lövsly men det har röjts med jämna intervall.

Diken, grävda värn, motionsspår och många stigar genomkorsar skogen.

Fältskiktet är omväxlande, stråk med frodig tät örtevegetation varvas med stråk av mer lågväxande örter och smalbladiga gräs. Artrikedomen är hög.

Fridlysta växter: brudsporre, grönkulla, skogsnycklar och blåsippan.

Övriga exempel på rik flora är mängdförekomst av kanelros och liljekonvalj. Darrgräs, lundgröe, svartstarr, blekstarr, kattfot, kärringtand, blodrot – listan över växter som inte finns i alla skogar kan göras lång.

A5

En fortsättning norrut av fältet i A3. I denna del har igenväxningen gått längre, buskarna börjar bli allt tätare och högre. Det finns fortfarande många arter som hör till det odlade landskapet.

Midsommarblomster, hundkäx, skogsklöver, älggräs, humleblomster, daggkåpor, ängskavle, tuvtätel, kvickrot och andra höga örter och gräs dominerar fältskiktet i de öppnare delarna.

Diken, med tätare och högre lövträd, skär tvärs över ytan här och var. Vid dessa diken finns även enstaka äldre tallar och björkar.

Inne bland träden är fältskiktet lägre med inslag av skogsarter som ekorrbär, skogsviol och liljekonvalj.

Stigar, grävda värn och körspår vittnar om militär närvaro. Rester efter en röjning av buskar ligger kvar på marken.

På dikeskanten mot Trondheimsvägen växer brudsporre (fridlyst) och gökblomster samt andra ängsväxter som gynnas av den årliga slåttern.

A6

I de uppgrävda massorna vid bäcken/ diket finns många arter som trivs vid rinnande vatten. Källor förser diket med vatten året runt, även under torra somrar, som i år. Dammluckan är öppen så att vattnet hela tiden rinner

igenom. Bottnen av dammen är dyg med växter som flaskstarr, kärrfräken, åkerfräken, gulkavle, tuvtåtel och sumpfräne.

Bäckveronika är kanhända den ovanligaste växten längs bäcken/ diket. I övrigt finns mer vanliga växter som kabbleka, ängsbräsa, ängsull, bäckbräsa, äkta förgätmigej, gråstarr, tätört och ryltåg. I närheten finns underviol, kanelros, liljekonvalj, hägg och kransrams som alla vill ha rik mark.

I massor efter grävning växer en salig blandning av arter i den blottade jorden, t.ex. styvmorsviol, sandtrav, ängshaverrot, vildlin, åkertistel, baldersbrå, hallon, maskros, backs kärvfrö, gårdsskräppa mm. Det är långt ifrån den sammansättning av arter man förväntar sig att finna vid en orörd bäck.

Vid sidan av bäcken/ diket växer marken igen med samma gräs och höga örter som är vanliga i övriga igenväxande delar.

Inga fridlysta eller hotade arter är funna i denna del.

A7

Denna del liknar mycket del A5. Igenväxningen har gått långt, men det finns fortfarande många arter som hör till det odlade landskapet. En mindre yta med lägre örter och gräs växer runt en äldre björk nära Trondheimsvägen.

Det finns även här äldre tallar och björkar som har funnits redan innan igenväxningen tog fart.

Inga fridlysta eller hotade arter är funna i denna del.

A8

Barrskog som har gallrats/röjts så att den främst består av tall. Gran, björk, asp, gråal och asp är ändå relativt vanliga. Diken, grävda värn, spår efter tunga fordon och många stigar genomkorsar skogen.

Gallringen släpper ner ljus så att det slår det upp mycket lövsly men det har röjts med jämna intervall. Fältskiktet är örtrikt och frodigt. Artrikedomen är hög.

Flera stråk av ytligt källvatten sätter spår i växtligheten. Just norr om Pibäcken finns ett källdrag med mycket skogsnycklar, brudsporre, tvåblad, kung Karls spira, tibast, måbär, blåsippa, finbräken, ormbär mm. I västra delen av detta stråk hittades fyra grupper kalkbräken, en rödlistad ormbunke klassas som VU (sårbar) i senaste utgåvan av rödlista. Se avsnittet om intressanta arter. Fuktstråket finns kvar trots dikning och körskador. Spår efter förra höstens motorcykeltävlingar går rakt igenom en av grupperna med kalkbräken.

Skogsnycklar, brudsporre, tvåblad samt blåsippa är fridlysta.

Här finns även vårärt, en storblommig ärtväxt som inte är så vanlig i Jämtland.

Ruderat (R)

Ruderatytorna inom område A innehåller flera arter som inte hittas i övriga delar. Störningen vid schaktning, grävning och körning med tunga fordon har frambringat nya växtmiljöer.

Exempel på arter som har hittats är hesperis, parksallad, harstarr, gatkamomill, brunklöver, harkål och bredkaveldun.

Dumpning av trädgårdsavfall har berikat floran med några trädgårdsväxter, som stjärnflocka och doftpion.

Vildlin är vanlig i dikeskanter längs vägarna - se avsnittet om intressanta arter.

En rödlistad art har hittats i grus just utanför staket norr om miloverkstaden, det är fältgentiana, klassas som VU (sårbar) i senaste utgåvan av rödlista. Fältgentiana förknippas med gamla fina betes- och slåttermarker, men kan även ibland påträffas på ruderat. Se avsnittet om intressanta arter.

Område B

B1

Delen kring utfyllnaderna mitt för Skidstadion har en mycket varierande sammansättning av växlighet. Det finns små rester av skogsmark, igenväxande åkermark, källpåverkade sluttningar, uppbyggda kullar, stora grusplaner och flera vägar. Det finns alltså många olika växter sammantaget. Påverkan är så stor att vi valt att inte bryta ut någon del, utan betraktar hela ytan som en enhet.

Källvatten trycker på från Skidstadion och går i dagen i diken och i dalgångarna mellan utfyllnaderna.

Växtligheten i dessa är örtrik och frodig med tätande lövsly. Det finns främst vanliga växter som midsommarblomster, mjölke, björnloka, skogsklöver, tuvtåtel, revsmörblomma mm. Enstaka tibast, kanelros, hägg, vildlin, ögonpyrola berättar att det är kalk i marken. Skogsnycklar (fridlyst) håller till i en skogsdunge nära skidbron från Skidstadion.

Den igenväxande åkermarken har kommit till ett stadium där frodiga örter och kraftigväxande gräs dominerar, de är bl.a. midsommarblomster, hundkäx, humleblomster, rödblåra, hundäxing, majsmörblomma, ängskavle, dagdkåpor och kråkvicker. Längs motionsspår trängs lite mer lågväxande örter som rosettjungfrulin, ängsskallra, ormrot, vitklöver, och späd ögontröst.

På grusplanerna har diverse växter slagit rot. Hästhov, rödklöver, gråbo, maskrosor, rölrika, renfana, baldersbrå, gatkamomill, åkertistel, styvmorsviol med flera vanliga arter samsas med fågelstarr, brudsporre (fridlyst) kung Karls spira och gullviva (fridlyst). Trädgårdsavfall har bidragit med finnslide och akleja. På den största grusplanen ligger en snöhög övertäckt med sågspån.

En kulle som har skapats för att övningsköra på har en varierad flora med gräs och örter. Trädgårdsväxter, som bergklint och rosor, samsas med stormåra, kummin, bergör, kärringtand, sommargyllen, timotej m.fl.

B2

En mindre rest av sumpskog som nu är utdikad. Körskador och grävda värn är ytterligare tecken på påverkan. Barr- och lövträd står tätt - gran, tall, sälg, hägg, rönn och glasbjörk. Fältskiktet är glest, det finns bl.a. harsyra, lingon, blåbär, hallon, ekbräken, revlumner (fridlyst), liljekonvalj, skogsviol, hästhov och smultron. Ett exemplar majbräken samt flera hultbräken och hittades i en dikeskant.

B3

En stor yta mitt i område B hade kalavverkats innan inventeringen och markarbeten för bygge av fotbollsarenor pågick under sommaren. Den markerade ytan är nu helt utan växtlighet.

B4

Gran och tallskog väster om arenabygget. Här står den tätaste skogen i hela undersökningsområdet. Bland de tätaste granarna är fältskiktet lågt med vanliga skogsväxter som blåbär, lingon, ekorrbar, skogsstjärna, ekbräken, linnea och gullris. Glesare och fuktigare skog lämnar utrymme för fler örter och gräs. Här finns orkidéerna skogsnycklar, grönkulla och korallrot (fridlysta). Flera stigar, grävda värn, diken och körskador skapar plats för ängsväxter, ogräs och andra arter som vanligen inte finns i uppvuxen skog. Även indikatorer på rik/ kalkrik mark finns med arter som blåsippa (fridlyst), liljekonvalj, ögonpyrola och vispstarr. Sammantaget finns alltså många arter även i denna skog. I skogsbryn mot en mindre väg finns en rugge skogsrör (fridlyst). Här finns också revlumner (fridlyst). Se avsnittet om intressanta arter.

B5

En mindre del av ett äldre hygge – det är ca 10 år sedan ytan avverkades. Hygget har använts för att forsla ut virke från avverkningen för fotbollsarenabygget.

Floran är vanlig hyggesflora med arter som bergör, kruståtel, stenbär, mjölke, skogsklöver, hallon och hundkäx. Buskar av glasbjörk, asp och sälg slår upp. Det finns även en hel del mer lågväxta arter som ängsskallra, slätterfibbla, rödkämpar, kärringtand, blekstarr och vitklöver.

Inga fridlysta eller hotade arter är funna i denna del.

B6

Skog just norr om arenabygget, barrskog med inslag av löv. Frisk mark med stort inslag av örter. Stigar, körspår, grävda värn och diken skapar ytterligare förutsättningar för en mångfald av arter.

I sortimentet ingår blåsippa (fridlyst), tibast, ögonpyrola, ormrot, kattfot, rödkämpar, skogsvicker och vispstarr.

B7

Gallrad skog mellan väg 45 och arenabygget. Tall, äldre asp och björk har sparats vid en nyligen genomförd avverkning. I norra änden mer sammanhängande skog med stort inslag av lövträd. Frisk till fuktig mark, med den fuktigaste delen i väster.

Skogen genomkorsas av ett flertal vägar, stigar och diken. Körskadorna efter avverkningen är kraftiga. Den fuktigare delen är mest örtrik med nordisk stormhatt, hundkäx, ängsfräken, humleblomster, ängssyra, underviol, tibast, blodrot och fjällskära.

Vanliga skogsväxter utgör huvuddelen av växtlistan. Revlumner, skogsnycklar och blåsippa (fridlysta) ingår i sortimentet.

Trädgårdsväxterna rabarber och kvastspirea hittades, de har troligen fått hjälp ut i skogen.

B8

Tidigare odlad mark från tiden före militären. Igenväxande i ett sent stadium, där lövsly stiger in från kanterna och minskar den öppna marken allt mer. I den östra delen är det fortfarande ganska öppet. En mer frodig växtlighet tar vid mot väster med mängder av hundkäx, daggekåpor, mjölke, brudborste, smörblomma, tuvtåtel m.fl. En liten grupp gökblomster står vid en genomgående stig.

Vid ett stenröse står en planterad grönpil kvar, som nu torde vara mycket gammal. Inga fridlysta eller hotade arter är funna i denna del.

B9

Skogsremsa norr om den tidigare odlade marken. Frisk till fuktig mark med gott om örter i fältskiktet.

I väster finns en frodig svacka där det bl.a. finns kransrams, underviol, blåsippa (fridlyst), vårärt, tibast, måbär, hägg, stormhatt och vispstarr. Österut en mer ordinär skog, som tidigare har glesats ut så att lövsly har slagit upp som nu har nått mer än dubbel manshöjd.

B10

Del av ett nytt hygge. Som för B9 finns en fuktigare svacka i västra delen där frodiga örter dominerar. I övrigt en ordinär flora där lingon, blåbär och kruståtel dominerar.

Revlummer (fridlyst) finns i området.

Område C

C1

Tallungskog dominerar denna del som också hyser mycket kanelrosbuskar samt spridda tibastbuskar. Några av källorna och det stora diket är växtplats för den i Jämtland sparsamt växande bäckveronikan – kanske kan någon sådan miljö prioriteras att bli kvar vid den framtida exploateringen.

C2

Här är antalet diken och grävda gropar som störst i ett av gles tallungskog dominerat område. Slutningen från vägen i öster är artrikast med bl a mycket rosor och vårärt. Mindre partier är direkt svårforcerade med höga örter, buskar och snår.

C3

Ungskog, dominerad av lövträd, blandad med ängsinslag. Kärret i norra delen delvis vattenfyllt och med simmande knipungar. Längs vägkanten i den södra delen står flera ståtliga tallar som ur estetisk synpunkt med fördel kan sparas. Även några av de större björkarna borde kunna ge området en ”trivsammare” karaktär.

Vägkanter

Vägkantsfloran växlar från att vara trivial till att vara riktigt artrik, speciellt längs vägen i öster. Darrgräs, vårärt och orkidén brudsporre växer här på flera ställen.

Några intressanta arter

För några utvalda arter redovisas förekomst på karta i bilaga 3.

Rödlistade

Inom området har två arter som finns upptagna i den senaste utgåvan av Rödlistade arter i Sverige påträffats³.

kalkbräken, sårbar (VU)

Fyra närliggande grupper kalkbräken funna i barrskog norr om Pibäcken (del A8).

Koordinat RT90

7010134, 1441698, ca 50 bladskivor

7010141, 1441696, ca 50 bladskivor

7010143, 1441723, ca 50 bladskivor

7010151, 1441695, ca 20 bladskivor

fältgentiana, sårbar (VU)

Tre plantor i grus just utanför relativt nytt staket norr om miloverkstaden (ruderat, markerat R).

Koordinat RT90, 7009776, 1441890

Fridlysta växter⁴ - Orkidéer

Inom området har orkidéer av följande arter noterats på flera platser:

- jungfru Marie nycklar, *Dactylorhiza maculata subsp. maculata*
- skogsnycklar, *Dactylorhiza maculata subsp. fuchsii*
- brudsporre, *Gymnadenia conopsea*
- grönkulla, *Dactylorhiza viridis*
- tvåblad, *Listera ovata*
- korallrot, *Corallorhiza trifida*

Samtliga dessa är mycket vanliga i centraljämtland. Karta redovisas i bilaga 3 för skogsnycklar, brudsporre, grönkulla, tvåblad och korallrot. Några av punkterna visar samlingskoordinat för ett delområde som kan bestå av mer än en lokal.

Fridlysta växter⁴ - Övriga

Fridlysta arter där det råder förbud att plocka, gräva upp, eller på annat sätt ta bort eller skada vilt levande exemplar, ta bort eller skada frön eller andra delar:

- skogsrör *Calamagrostis chalybaea*

Endast ett fynd, en rugge om ca 10 kvadratmeter vid kant av granskog. Koordinat RT90, 7010052, 1441997.

Karta redovisas på bilaga 3. Det kan finnas fler grupper som har förbisetts, skogsrör är svår att skilja från närstående rör. Den finns med i förteckningen i bilagan till Artskyddsförordningen⁵.

Fridlysta arter där det råder förbud att gräva eller dra upp levande exemplar med rötterna, samt att plocka för kommersiellt bruk:

- Blåsippa, *Hepatica nobilis*
- Gullviva, *Primula veris*
- lummerväxter här revlumner, *Lycopodium annotinum subsp. annotinum*

Karta redovisas i bilaga 3 för blåsippa och revlumner där punkterna visar samlingskoordinat för ett avsnitt som kan bestå av mer än en lokal. Gullviva har bara hittats i västra kanten av den nordligaste utfyllnaden i del B1 – den med sparad snö. Lummerväxter finns med i förteckningen i bilagan till Artskyddsförordningen⁵.

³ Gärdenfors, U. (ed.) 2005. Rödlistade arter i Sverige 2005 – The 2005 Red List of Swedish Species. ArtDatabanken, SLU, Uppsala. Hemsida: <http://www.artdata.slu.se/default.asp>

⁴ Fridlysta växter förtecknas i bilagan till Naturvårdsverkets föreskrift om artskydd, NFS 1999:7

⁵ Artskyddsförordningen, SFS 1998:179, senast ändrad genom SFS 2006:1017, som bygger på rådets direktiv92/43 EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (Habitatdirektivet)

Andra intressanta arter

Ytterligare några intressanta arter som redovisas med karta i bilaga 3.

vildlin, *Linum catharticum*

En kalkgynnad ettårig ört som trivs på störd mark – i övningsområdet förekommer den längs vägdiken, på schaktade ytor mm. Vildlin är inte ovanlig i det kalkrika centraljämtland, men saknas i stort sett i övriga delar av länet. Den förekommer här inom alla inventerade områden. Vildlin behöver ha tillgång till öppen jord för att kunna självså sig varje år

äkta kanelros, *Rosa majalis* var. *majalis*

Vår vilda ros, som här är mycket talrik. Den trivs i glesa kalkrika skogar, men tar även för sig i igenväxande åkermark. Indikerar rik skog.

vårärt, *Lathyrus vernus*

En värmeälskande ärt som blommar tidigt i juni. Inte alls vanlig i Jämtland. Den finns dock här och var i granskogar runt Östersund. Funnen inom alla delar av övningsområdet, dock sparsamt till antal.

darrgräs, *Briza media*

Ett mycket vackert gräs som växer i kalkfuktängar i Jämtland. Den finns även på några finare ängsmarker, bland annat vid Sommarhagen på Frösön. Funnen på flera platser inom område A och C.

fågelstarr, *Carex ornithopoda*

Fågelstarr är ett kalkgynnad halvgräs som finns på både torra och fuktiga lokaler. Inom övningsområdet finns den på många platser i alla områden.

svartstarr, *Carex atrata*

Även svartstarr är ett intressant halvgräs. Det hör till fjällägens växter, men finns även nere i låglandet på finare ängsmark. Inom övningsområdet finns det på flera platser inom område A, dock bara med enstaka exemplar på varje ställe.

Diskussion

De inventerade områdena är starkt påverkade av tidigare användning, det finns spår kvar från både odling och den militära epoken. Detta i kombination med kalkrik berggrund och tillgång till ytligt källvatten har bidragit till den artrikedom vi ser idag bland kärlväxterna.

Det är svårt att påstå att någon del av de inventerade områdena helt bör undantas från exploatering bara på grund av floran.

Det finns inga ursprungliga skogsmiljöer kvar. Däremot finns arter kvar som är förknippade med jämtländsk kalkbarrskog. Ett exempel är fyndet av kalkbräken, som är både intressant och oväntat. Oväntat med tanke på de störningar den har utsatts för. Om man vill bevara kalkbräken på denna plats behöver hela miljön, inklusive källdråget och den intilliggande skogen, omfattas.

Gamla träd är värdefulla i sig, både rent estetiskt och som livsmiljö för växter, insekter och djur som inte omfattas av denna inventering.

Den talldominerade skogen mellan kasernområdet och bäcken i område A innehåller både estetiska och floristiska värden som kan vara värda att bevara. Det har tagit lång tid att skapa förutsättning för den mångfald av arter som finns i denna skog.

JÄMTLANDS
BOTANISKA
SÄLLSKAP

Kontaktuppgifter

Rapporten har sammanställts av

Lars-Åke Bäckström
Litsnäset 235
830 30 LIT

tfn 0642-103 37

e-post lars-ake.backstrom@zednet.nu

Bilagor

Bilaga 1

Kartskiss över inventerade områden med delområden

Bilaga 2

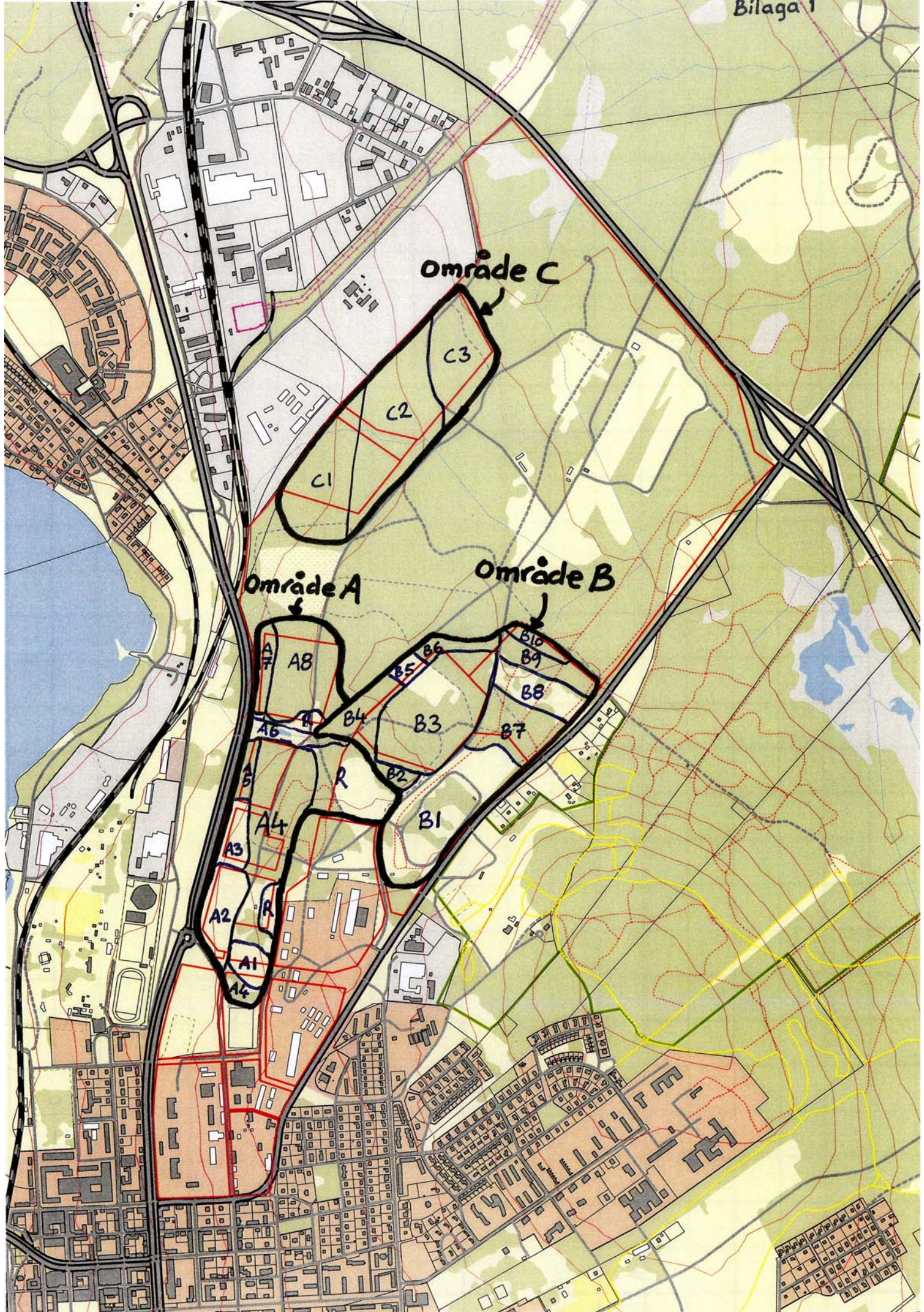
Utdrag ur Generalstabskartan (från tiden innan militären)

Bilaga 3

Prickkartor för några utvalda arter

Bilaga 4

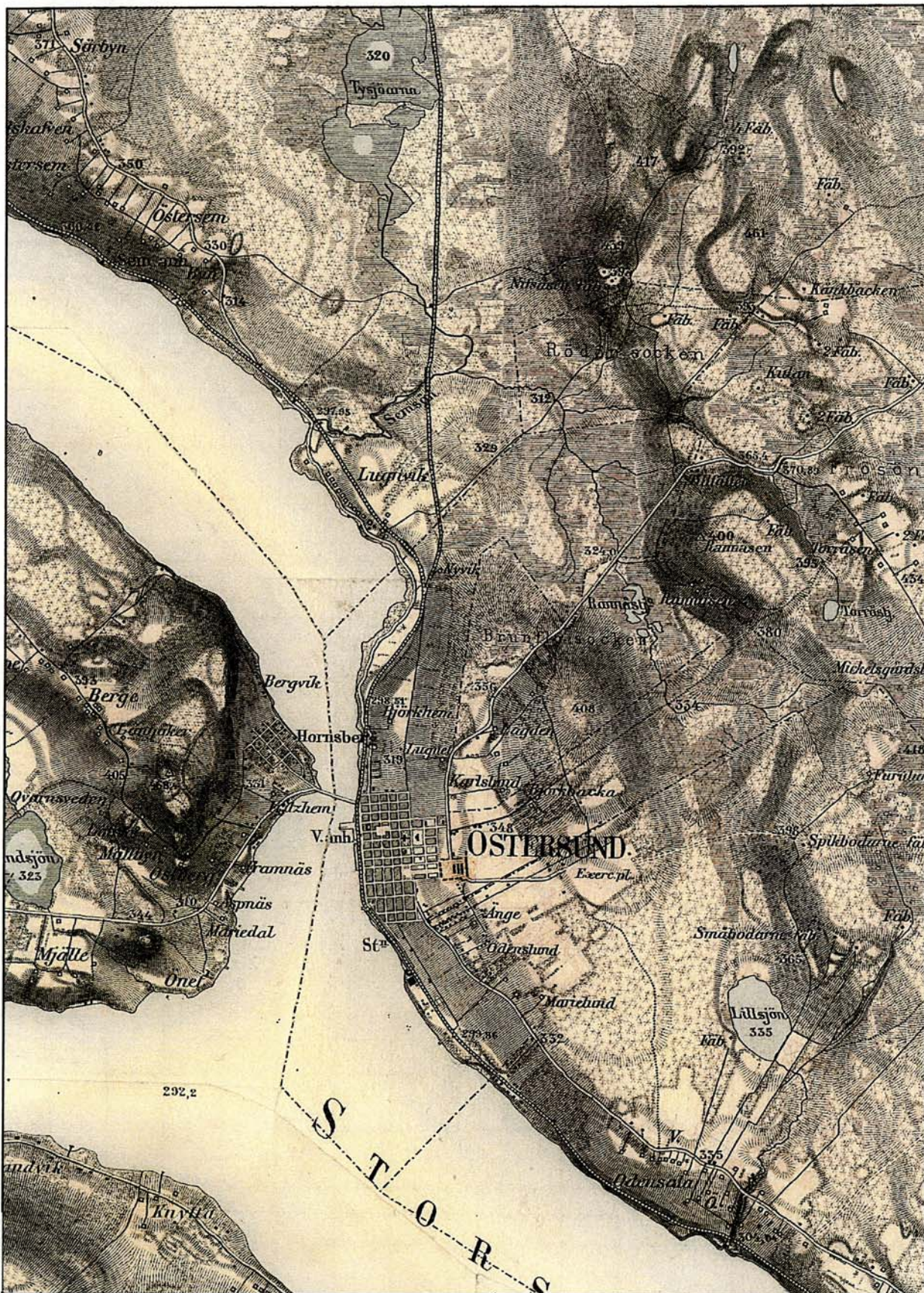
Sammanställning över funna kärlväxter

Kartbilder på cd-rom

Utskrift ur filen Z_HIST.RIK

©Lantmäteriverket, Gävle, 2006

7004316

1437884

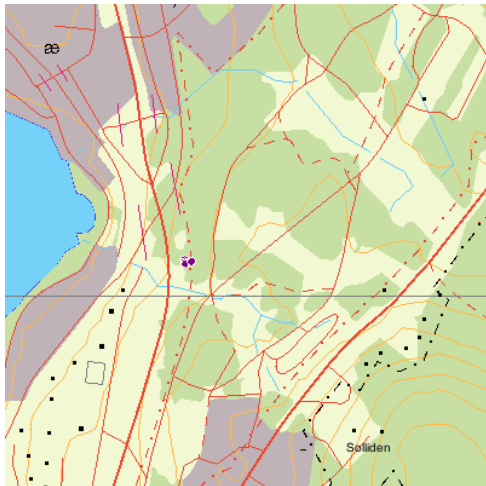
500 m

Skala 1:50000

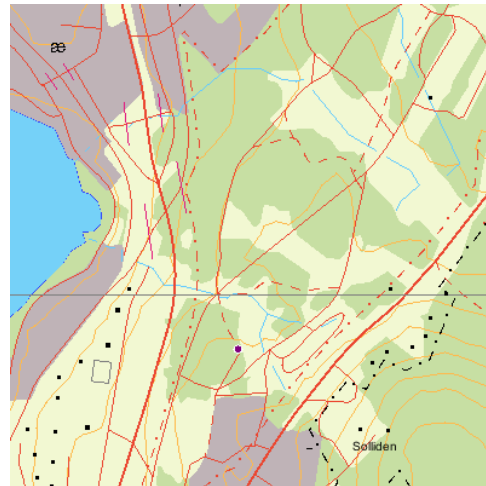

I5 övningsområde, fyndplats på karta för några arter

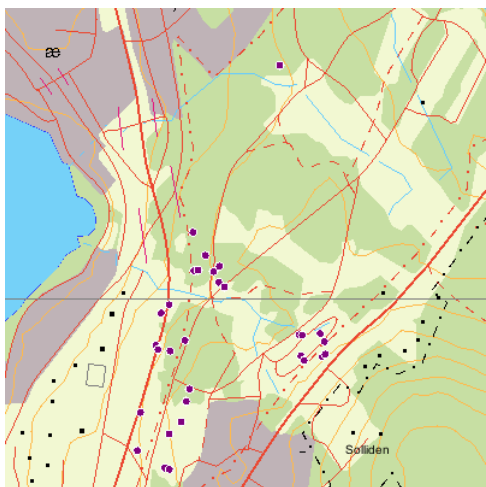
Varje violett prick markerar en anteckning om förekomst för arten. Det kan vara ett centralt koordinat för en större delyta i den översiktliga inventeringen. Kartorna är framställda via ett presentationsverktyg i Artportalen, se <http://artportalen.se/plants>

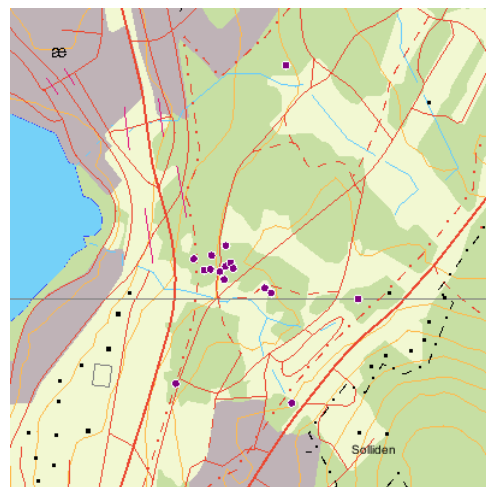
kalkbräken *Gymnocarpium robertianum*

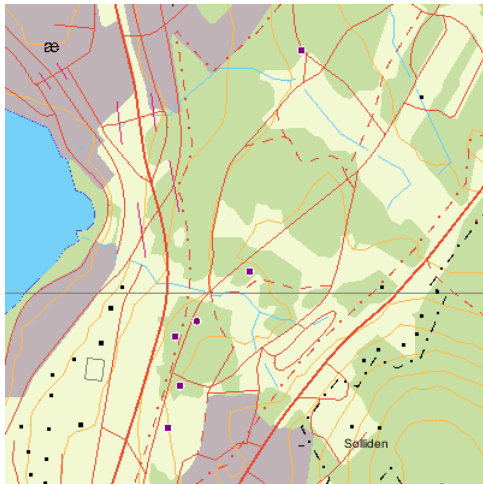
fältgentiana *Gentianella campestris*

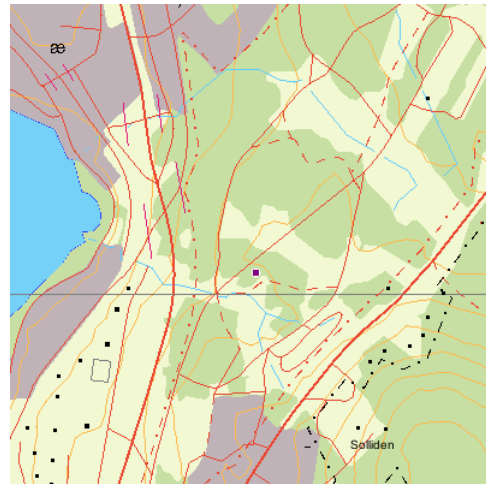
brudsporre *Gymnadenia conopsea*

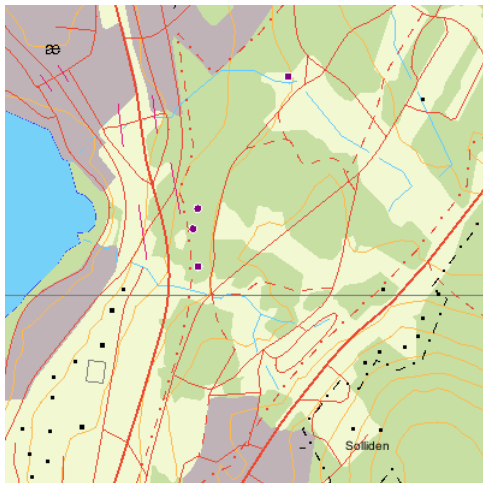
skogsnycklar *Dactylorhiza maculata* subsp.
fuchsii

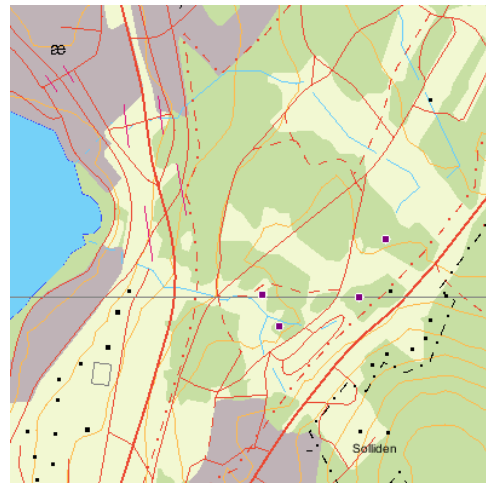
grönkulla *Dactylorhiza viridis*

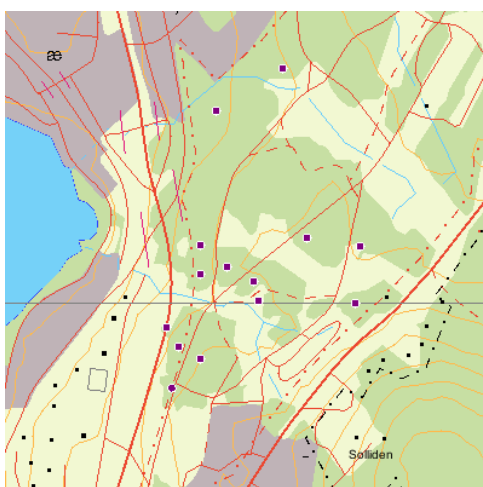
korallrot *Corallorhiza trifida*

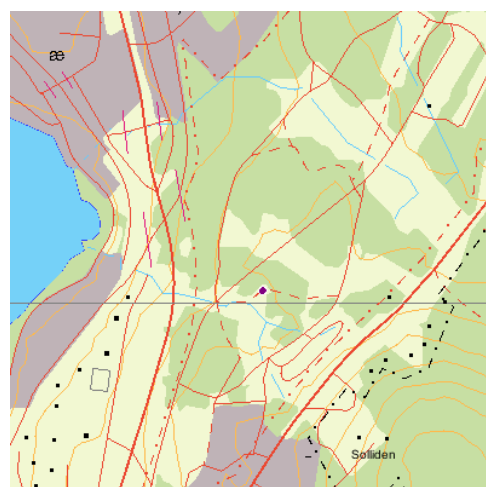
tvåblad *Listera ovata*

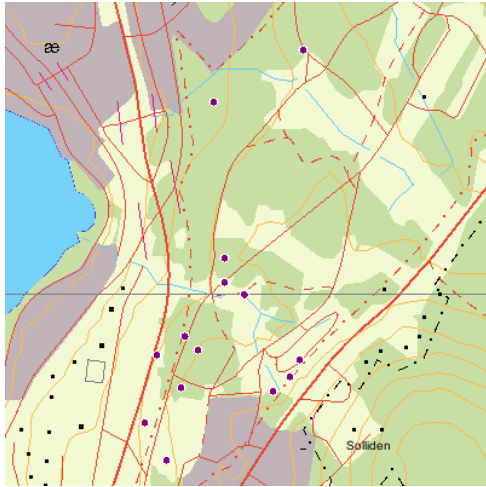
vanlig revlumner *Lycopodium annotinum*
subsp. *annotinum*

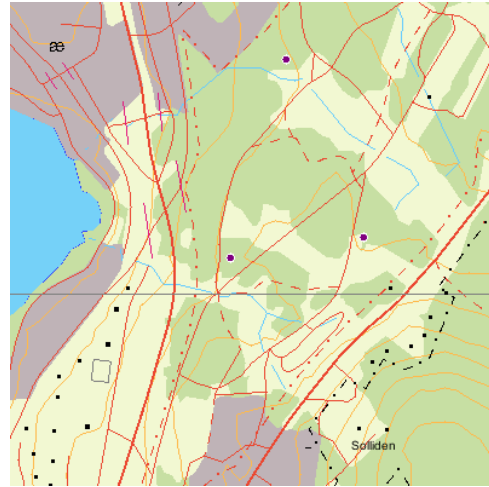
blåsippa *Hepatica nobilis*

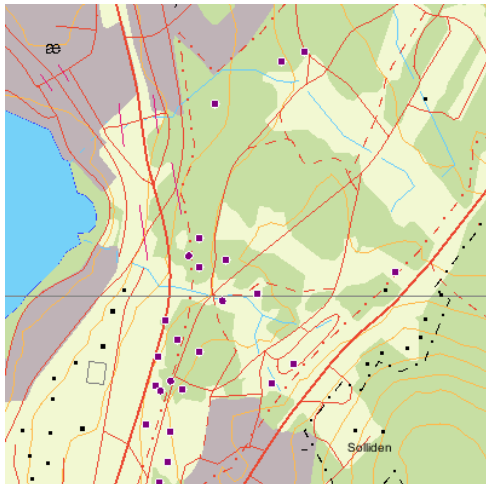
skogsrör *Calamagrostis chalybaea*

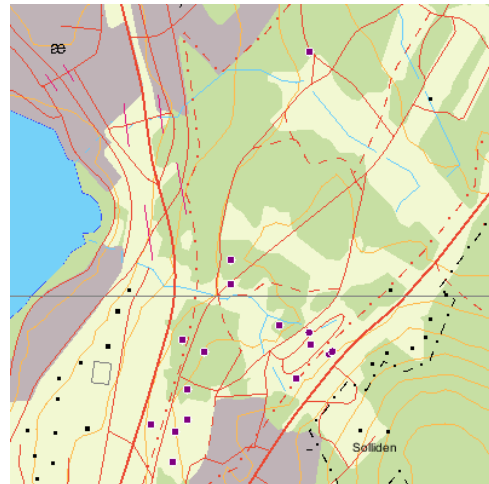
vildlin *Linum catharticum*

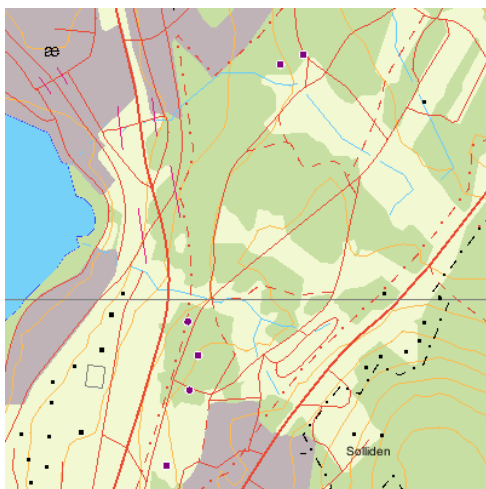
vårärt *Lathyrus vernus*

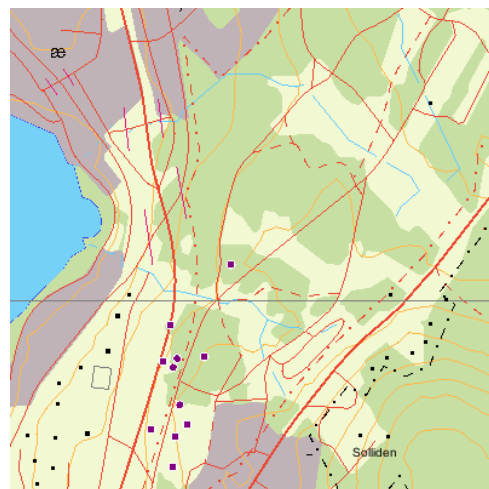
äkta kanelros *Rosa majalis* var. *majalis*

fågelstarr *Carex ornithopoda*

darrgräs *Briza media*

svartstarr *Carex atrata*

I5 övningsområde, sammanställning av funna kärlväxter

Förteckning över arter som noterats under den översiktliga inventeringen av tre delområden inom tidigare I5 övningsområde. Listan gör inte anspråk på att vara fullständig.

Namnen följer Thomas Karlsson, Checklista över Nordens Kärlväxter⁶, tabellen är ordnad i systematisk ordning efter Krok Almquist, Svensk Flora Fanerogamer och ormbunksväxter, 28 upplagan.

Alla underlag har rapporterats in till Artportalen som nås via Internet på adressen <http://artportalen.se/plants>
Gå in i databasen och sök på art eller område. De inventerade områdena ligger inom atlasrutorna 19E2i och 19E2j.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Anmärkning
vanlig revlumner	<i>Lycopodium annotinum</i> subsp. <i>annotinum</i>	Fridlyst [*]
vanlig åkerfräken	<i>Equisetum arvense</i> subsp. <i>arvense</i>	
skogsfräken	<i>Equisetum sylvaticum</i>	
ängsfräken	<i>Equisetum pratense</i>	
kärrfräken	<i>Equisetum palustre</i>	
sjöfräken	<i>Equisetum fluviatile</i>	
läsbräken	<i>Botrychium lunaria</i>	
hultbräken	<i>Phegopteris connectilis</i>	
nordbräken	<i>Dryopteris expansa</i>	
finbräken	<i>Cystopteris montana</i>	
majbräken	<i>Athyrium filix-femina</i>	
ekbräken	<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	
kalkbräken	<i>Gymnocarpium robertianum</i>	Rödlistad, sårbar (VU)
tall	<i>Pinus sylvestris</i>	
gran	<i>Picea abies</i>	
vanlig en	<i>Juniperus communis</i> subsp. <i>communis</i>	
kärrsälting	<i>Triglochin palustris</i>	
ombär	<i>Paris quadrifolia</i>	
kransrams	<i>Polygonatum verticillatum</i>	
liljekonvalj	<i>Convallaria majalis</i>	
ekorrbar	<i>Maianthemum bifolium</i>	
vägtåg	<i>Juncus bufonius</i>	
ryltåg	<i>Juncus articulatus</i>	
myrtåg	<i>Juncus alpinoarticulatus</i>	
vanlig ängsfryle	<i>Luzula multiflora</i> subsp. <i>multiflora</i>	
säterfryle	<i>Luzula multiflora</i> subsp. <i>frigida</i>	
vårfryle	<i>Luzula pilosa</i>	
vårbrodd	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	
vanlig timotej	<i>Phleum pratense</i> subsp. <i>pratense</i>	
fjälltimotej	<i>Phleum alpinum</i>	
kärrkavle	<i>Alopecurus geniculatus</i>	
gulkavle	<i>Alopecurus aequalis</i>	
ängskavle	<i>Alopecurus pratensis</i>	
krypven	<i>Agrostis stolonifera</i>	
storven	<i>Agrostis gigantea</i>	
rödven	<i>Agrostis capillaris</i>	
skogsrör	<i>Calamagrostis chalybaea</i>	Fridlyst ^{**}
brunrör	<i>Calamagrostis purpurea</i>	
bergör	<i>Calamagrostis epigeios</i>	
krustätel	<i>Deschampsia flexuosa</i>	
tuvtätel	<i>Deschampsia cespitosa</i>	
luddhavre	<i>Helictotrichon pubescens</i>	
bergslok	<i>Melica nutans</i>	

⁶ Thomas Karlssons Checklista är tillgänglig på Naturhistoriska Riksmuseets hemsida på adress <http://www2.nrm.se/fbo/chk/chk3.htm>

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Anmärkning
darrgräs	<i>Briza media</i>	
vanlig hundäxing	<i>Dactylis glomerata</i> subsp. <i>glomerata</i>	
vitgröe	<i>Poa annua</i>	
trampgröe	<i>Poa supina</i>	
kärrgröe	<i>Poa trivialis</i>	
ängsgröe	<i>Poa pratensis</i>	
fjällgröe	<i>Poa alpina</i>	
lundgröe	<i>Poa nemoralis</i>	
färsvingel	<i>Festuca ovina</i>	
rödsvingel	<i>Festuca rubra</i>	
ängssvingel	<i>Festuca pratensis</i>	
vanlig kvickrot	<i>Elytrigia repens</i> subsp. <i>repens</i>	
vanlig lundelm	<i>Elymus caninus</i> var. <i>caninus</i>	
bredkaveldun	<i>Typha latifolia</i>	
vanlig ängsull	<i>Eriophorum angustifolium</i> subsp. <i>angustifolium</i>	
gräsull	<i>Eriophorum latifolium</i>	
tuvull	<i>Eriophorum vaginatum</i>	
harstarr	<i>Carex ovalis</i>	
gråstarr	<i>Carex canescens</i>	
vispstarr	<i>Carex digitata</i>	
fågelstarr	<i>Carex ornithopoda</i>	
flaskstarr	<i>Carex rostrata</i>	
knagglestarr	<i>Carex flava</i>	
blekstarr	<i>Carex pallescens</i>	
hårstarr	<i>Carex capillaris</i>	
hirsstarr	<i>Carex panicea</i>	
slidstarr	<i>Carex vaginata</i>	
svartstarr	<i>Carex atrata</i>	
taigastarr	<i>Carex norvegica</i> subsp. <i>inferalpina</i>	
vanlig hundstarr	<i>Carex nigra</i> subsp. <i>nigra</i> var. <i>nigra</i>	
jungfru Marie nycklar	<i>Dactylorhiza maculata</i> subsp. <i>maculata</i>	Fridlyst**
skogsnycklar	<i>Dactylorhiza maculata</i> subsp. <i>fuchsii</i>	Fridlyst**
brudsporre	<i>Gymnadenia conopsea</i>	Fridlyst**
grönkulla	<i>Dactylorhiza viridis</i>	Fridlyst**
tvåblad	<i>Listera ovata</i>	Fridlyst**
korallrot	<i>Corallorhiza trifida</i>	Fridlyst**
asp	<i>Populus tremula</i>	
jolster	<i>Salix pentandra</i>	
grönpil	<i>Salix X rubens</i>	kvarstående odlad
sälg	<i>Salix caprea</i>	
grönvide	<i>Salix phylicifolia</i>	
vanligt svartvide	<i>Salix myrsinifolia</i> subsp. <i>myrsinifolia</i>	
såtervide	<i>Salix myrsinifolia</i> subsp. <i>borealis</i>	
vårtbjörk	<i>Betula pendula</i>	
vanlig glasbjörk	<i>Betula pubescens</i> subsp. <i>pubescens</i>	
gråal	<i>Alnus incana</i>	
vanlig brännässla	<i>Urtica dioica</i> subsp. <i>dioica</i> var. <i>dioica</i>	
trampört	<i>Polygonum aviculare</i>	
ormrot	<i>Bistorta vivipara</i>	
bergsyra	<i>Rumex acetocella</i>	
ängssyra	<i>Rumex acetosa</i>	
gårdsskräppa	<i>Rumex longifolius</i>	
rabarber	<i>Rheum rhabarbarum</i>	trädgårdsflykting
finnslide	<i>Aconogonon X feniculum</i>	trädgårdsflykting
svinmålla	<i>Chenopodium album</i>	
vanlig rödblära	<i>Silene dioica</i> var. <i>dioica</i>	
gökblomster	<i>Lychnis flos-cuculi</i>	
vanlig våtarv	<i>Stellaria media</i> var. <i>media</i>	

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Anmärkning
grässtjämblomma	<i>Stellaria graminea</i>	
skogstjämblomma	<i>Stellaria longifolia</i>	
hönsarv	<i>Cerastium fontanum</i> subsp. <i>vulgare</i>	
krypnarv	<i>Sagina procumbens</i>	
stennarv	<i>Sagina saginoides</i>	
revsmörblomma	<i>Ranunculus repens</i>	
vanlig smörblomma	<i>Ranunculus acris</i> subsp. <i>acris</i>	
majsmörblommor	<i>Ranunculus auricomus</i>	
blåsippa	<i>Hepatica nobilis</i>	Fridlyst*
vanlig backruta	<i>Thalictrum simplex</i> subsp. <i>simplex</i>	
vanlig kabbleka	<i>Caltha palustris</i> subsp. <i>palustris</i>	
akleja	<i>Aquilegia vulgaris</i>	
nordisk stormhatt	<i>Aconitum lycoctonum</i> subsp. <i>septentrionale</i>	
luktpion	<i>Paeonia lactiflora</i>	trädgårdsflykting
sibirisk vallmo	<i>Papaver croceum</i>	trädgårdsflykting
hesperis	<i>Hesperis matronalis</i>	
storkårel	<i>Erysimum cheiranthoides</i> subsp. <i>altum</i>	
bergkårel	<i>Erysimum strictum</i>	
vanlig sandtrav	<i>Cardaminopsis arenosa</i> subsp. <i>arenosa</i>	
äkta ängsbräsma	<i>Cardamine pratensis</i> subsp. <i>pratensis</i>	
kärnbräsma	<i>Cardamine pratensis</i> subsp. <i>paludosa</i>	
bäckbräsma	<i>Cardamine amara</i>	
vanlig sommargyllen	<i>Barbarea vulgaris</i> var. <i>arcuata</i>	
sumpfräne	<i>Rorippa palustris</i>	
vanligt backskärvfrö	<i>Thlaspi caerulescens</i> subsp. <i>caerulescens</i>	
slätterblomma	<i>Parnassia palustris</i>	
måbär	<i>Ribes alpinum</i>	
trädgårdsvinbär	<i>Ribes rubrum</i>	
skogsvinbär	<i>Ribes spicatum</i> subsp. <i>spicatum</i>	
vanlig rönn	<i>Sorbus aucuparia</i> subsp. <i>aucuparia</i>	
häckoxbär	<i>Cotoneaster lucidus</i>	trädgårdsflykting
vanlig hägg	<i>Prunus padus</i> subsp. <i>padus</i>	
betesdaggekåpa	<i>Alchemilla monticola</i>	
valldaggekåpa	<i>Alchemilla subglobosa</i>	
ängsdaggekåpa	<i>Alchemilla subcrenata</i>	
glatt daggekåpa	<i>Alchemilla glabra</i>	
njurdaggekåpa	<i>Alchemilla murbeckiana</i>	
kräklöver	<i>Comarum palustre</i>	
vårfingerört	<i>Potentilla crantzii</i>	
blodrot	<i>Potentilla erecta</i>	
smultron	<i>Fragaria vesca</i>	
vanligt humleblomster	<i>Geum rivale</i> var. <i>rivale</i>	
stenbär	<i>Rubus saxatilis</i>	
hallon	<i>Rubus idaeus</i>	
rosor	<i>Rosa</i>	obestämd enkel buskros
äkta kanelros	<i>Rosa majalis</i> var. <i>majalis</i>	
älggräs	<i>Filipendula ulmaria</i>	
kvastspirea	<i>Spiraea chamaedryfolia</i>	
gulvial	<i>Lathyrus pratensis</i>	
vårärt	<i>Lathyrus vernus</i>	
kråkvicker	<i>Vicia cracca</i>	
skogsvicker	<i>Vicia sylvatica</i>	
häckvicker	<i>Vicia sepium</i>	
ljus fjällvedel	<i>Astragalus alpinus</i> subsp. <i>alpinus</i>	
kärringtand	<i>Lotus corniculatus</i>	
brunklöver	<i>Trifolium spadiceum</i>	
vitklöver	<i>Trifolium repens</i>	
skogsklöver	<i>Trifolium medium</i>	

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Anmärkning
rödklöver	<i>Trifolium pratense</i>	
harsyra	<i>Oxalis acetosella</i>	
midsommarblomster	<i>Geranium sylvaticum</i>	
vildlin	<i>Linum catharticum</i>	
rosettjungfrulin	<i>Polygala amarella</i>	
tibast	<i>Daphne mezereum</i>	
fyrkantig johannesört	<i>Hypericum maculatum</i> subsp. <i>maculatum</i>	
mossviol	<i>Viola epipsila</i>	
underviol	<i>Viola mirabilis</i>	
skogsviol	<i>Viola riviniana</i>	
ängsviol	<i>Viola canina</i> subsp. <i>canina</i>	
norlandsviol	<i>Viola canina</i> subsp. <i>montana</i>	
styvmorsviol	<i>Viola tricolor</i>	
mjölke	<i>Epilobium angustifolium</i>	
bergdunört	<i>Epilobium montanum</i>	
kärddunört	<i>Epilobium palustre</i>	
hundkäx	<i>Anthriscus sylvestris</i>	
strätta	<i>Angelica sylvestris</i>	
sibirisk björnloka	<i>Heraclium sphondylium</i> subsp. <i>sibiricum</i>	
vanlig bockrot	<i>Pimpinella saxifraga</i> subsp. <i>saxifraga</i>	
kummin	<i>Carum carvi</i>	
stjärnflocka	<i>Astrantia major</i>	trädgårdsflykting
grönpyrola	<i>Pyrola chlorantha</i>	
vanlig vitpyrola	<i>Pyrola rotundifolia</i> subsp. <i>rotundifolia</i>	
klotpyrola	<i>Pyrola minor</i>	
ögonpyrola	<i>Moneses uniflora</i>	
blåbär	<i>Vaccinium myrtillus</i>	
lingon	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	
vanligt odon	<i>Vaccinium uliginosum</i> subsp. <i>uliginosum</i>	
ljung	<i>Calluna vulgaris</i>	
nordkråkbär	<i>Empetrum nigrum</i> subsp. <i>hermaphroditum</i>	
gullviva	<i>Primula veris</i>	Fridlyst*
skogsstjärna	<i>Trientalis europaea</i>	
ängsgentiana	<i>Gentianella amarella</i>	
fältgentiana	<i>Gentianella campestris</i>	Rödlistad, sårbar (VU)
vattenklöver	<i>Menyanthes trifoliata</i>	
vitmåra	<i>Galium boreale</i>	
gulmåra	<i>Galium verum</i>	
stormåra	<i>Galium album</i>	
gräddmåra	<i>Galium album</i> x <i>verum</i>	
sumpmåra	<i>Galium uliginosum</i>	
vattenmåra	<i>Galium palustre</i>	
blågull	<i>Polemonium caeruleum</i>	
äkta förgätmigej	<i>Myosotis scorpioides</i> var. <i>scorpioides</i>	
åkerförgätmigej	<i>Myosotis arvensis</i>	
uppländsk vallört	<i>Symphytum</i> X <i>uplandicum</i>	
sommarlänke	<i>Callitriche cophocarpa</i>	
brunört	<i>Prunella vulgaris</i>	
toppdån	<i>Galeopsis bifida</i>	
bäckveronika	<i>Veronica beccabunga</i>	
ärenpris	<i>Veronica officinalis</i>	
teveronika	<i>Veronica chamaedrys</i>	
majveronika	<i>Veronica serpyllifolia</i> subsp. <i>serpyllifolia</i>	
späd ögontröst	<i>Euphrasia stricta</i> var. <i>tenuis</i>	
ängskovall	<i>Melampyrum pratense</i>	
skogskovall	<i>Melampyrum sylvaticum</i>	
ängsskallra	<i>Rhinanthus minor</i>	
kung Karls spira	<i>Pedicularis sceptrum-carolinum</i>	

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Anmärkning
tätört	<i>Pinguicula vulgaris</i>	
groblad	<i>Plantago major</i>	
rödkämpar	<i>Plantago media</i>	
druvfläder	<i>Sambucus racemosa</i>	
skogstry	<i>Lonicera xylosteum</i>	
blåtry	<i>Lonicera caerulea</i>	
linnea	<i>Linnea borealis</i>	
flädervänderot	<i>Valeriana sambucifolia</i>	
åkervädd	<i>Knautia arvensis</i>	
knölklocka	<i>Campanula rapunculoides</i>	
liten blåklocka	<i>Campanula rotundifolia</i> subsp. <i>rotundifolia</i>	
krustistel	<i>Carduus crispus</i>	
brudborste	<i>Cirsium helenoides</i>	
åkertistel	<i>Cirsium arvense</i>	
fjällskära	<i>Saussurea alpina</i>	
rödclint	<i>Centaurea jacea</i>	
bergclint	<i>Centaurea montana</i>	trädgårdsflykting
röllika	<i>Achillea millefolium</i>	
nysört	<i>Achillea ptarmica</i>	
färgkulla	<i>Anthemis tinctoria</i>	
baldersbrå	<i>Tripleurospermum perforatum</i>	
nordbaldersbrå	<i>Tripleurospermum maritimum</i> subsp. <i>subpolare</i>	
gatkamomill	<i>Matricaria matricarioides</i>	
prästrage	<i>Leucanthemum vulgare</i>	
vanlig renfana	<i>Tanacetum vulgare</i> f. <i>vulgare</i>	
vanlig gråbo	<i>Artemisia vulgaris</i> subsp. <i>vulgaris</i> var. <i>vulgaris</i>	
korsört	<i>Senecio vulgaris</i>	
klibbkorsört	<i>Senecio viscosus</i>	
hästhov	<i>Tussilago farfara</i>	
kattfot	<i>Antennaria dioica</i>	
skogsnoppa	<i>Gnaphalium sylvaticum</i>	
vanligt gullris	<i>Solidago virgaurea</i> subsp. <i>virgaurea</i>	
vanlig ängshaverrot	<i>Tragopogon pratensis</i> subsp. <i>pratensis</i>	
ogräsmaskrosor	<i>Taraxacum</i> sect. <i>Ruderalia</i>	
höstfibbla	<i>Leontodon autumnalis</i>	
slätterfibbla	<i>Hypochoeris maculata</i>	
revfibbla	<i>Pilocella lactucella</i>	
kvastfibbla	<i>Pilocella cymosa</i>	
skogsfibblor	<i>Hieracium</i> sect. <i>Hieracium</i>	
hagfibblor	<i>Hieracium</i> sect. <i>Vulgata</i>	
flockfibbla	<i>Hieracium umbellatum</i>	
kärrfibbla	<i>Crepis paludosa</i>	
parksallat	<i>Cicerbita macrophylla</i> subsp. <i>uralensis</i>	
harkål	<i>Lapsana communis</i>	

* Förbud att gräva eller dra upp levande exemplar med rötterna, samt att plocka för kommersiellt bruk.

** Förbud att plocka, gräva upp, eller på annat sätt ta bort eller skada vilt levande exemplar, ta bort eller skada frön eller andra delar.